

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobců: a) **A. G. Service, s. r. o.**, IČ: 47282550, se sídlem Chotešov 167, Vrbičany, zast. JUDr. Romanem Andělem, advokátem, se sídlem Washingtonova 25, Praha 1, b) **Ing. Libor Veselý**, IČ: 16406532, s místem podnikání Michalovice 74, zast. Mgr. Radkem Chocholou, advokátem, se sídlem Nad Rokoskou 10, Praha 8, proti žalovanému: **Český báňský úřad**, se sídlem Koží 4, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **KÁMEN Zbraslav, spol. s r. o.**, IČ: 45798222, se sídlem Žitavského 1178, Praha 5, zast. JUDr. Pavlem Sedláčkem, advokátem, se sídlem Dlouhá 16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce a) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 2. 2014, č. j. 15 A 9/2012 - 130,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2011, č. j. SBS/34232/2011/ČBÚ-22, zamítl odvolání žalobce a) proti rozhodnutí Obvodního báňského úřadu v Mostě (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95, kterým byl udělen předchozí souhlas (dále též „rozhodnutí o předchozím souhlasu“) k převodu dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice (dále též „dobývací prostory“) ze žalobců a) a b) na společnost ČEDIČ Dobkovičky a. s. Žalovaný uvedl, že rozhodnutí o předchozím souhlasu vydal správní orgán prvního stupně na základě žádosti organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. ze dne 18. 4. 1995. Smlouva o převodu dobývacích prostorů uzavřená mezi předávajícími žalobci a) a b) a přijímající

organizací ČEDIČ Dobkovičky a. s. byla podepsána dne 6. 4. 1995. Smluvní strany v této smlouvě ujednaly, že organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. oznámí převod dobývacích prostorů správnímu orgánu prvního stupně. Pro platný převod dobývacího prostoru podle ustanovení § 27 odst. 7 zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, ve znění pozdějších předpisů, musely být dle žalovaného splněny tři podmínky: převod se mohl uskutečnit pouze mezi organizacemi podle ustanovení § 5a horního zákona, k převodu byl třeba předchozí souhlas obvodního báňského úřadu a převod se mohl uskutečnit jen na základě smlouvy mezi převádějíci organizací a nabyvatelem dobývacího prostoru; nebylo při tom relevantní, zdali byla nejprve uzavřena smlouva a poté vydán předchozí souhlas nebo naopak. Uzavření smlouvy o převodu dobývacích prostor před vydáním předchozího souhlasu s převodem dobývacích prostor bylo možné hodnotit sice jako porušení § 27 odst. 7 horního zákona, ale toto porušení nemělo vliv na smluvní převod dobývacích prostorů. I kdyby vznikla pochybnost ohledně převodu dobývacích prostorů, organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. je nabytá v dobré víře. Žalovaný dále poukázal na skutečnost, že mezi podepsanými zástupci převádějíciho byl za žalobce a) podepsán pan Miloš Hojda, který byl rovněž podepsán pod plnou mocí udělenou právnímu zástupci k zastupování v projednávaném odvolacím řízení. Navíc v době uzavírání smlouvy byl pan Miloš Hojda statutárním orgánem žalobce a) a členem dozorčí rady organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. Žalovaný uvedl k námitce nedoručení rozhodnutí o předchozím souhlasu žalobci a), že nejpozději sdělením ze dne 12. 3. 1998, č. j. 857/97, kterým správní orgán prvního stupně vyřídil požadavek žalobce a) na potvrzení evidence dobývacích prostorů, musel žalobce a) o převodu těchto dobývacích prostorů vědět. Žalobce a) byl informován i přípisem správního orgánu prvního stupně ze dne 16. 2. 1999, č. j. 453/99, prostřednictvím advokátní kanceláře JUDr. Ireny Wenzlové, která žalobce a) zastupovala. Rozhodnutí o předchozím souhlasu navíc žalobce a) uvedl jako důkaz v žalobě ze dne 15. 3. 1999 podané Vrchnímu soudu v Praze. Z uvedených skutečností vyplývá, že se žalobce a) seznámil s rozhodnutím o předchozím souhlasu nejpozději v roce 1999; žalovaný poukázal i na dikci ustanovení § 84 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se nemůže neoznámení rozhodnutí dovolávat ten, kdo se s ním prokazatelně seznámil. Žalovaný dospěl k závěru, že rozhodnutí o předchozím souhlasu nabylo právní moci ke dni 20. 5. 1995, a proto proti němu nešlo podat odvolání a uplynuly i subjektivní a objektivní lhůty všech řádných i mimořádných opravných prostředků. Odvolací řízení bylo vedeno podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, protože odvolání bylo podáno dne 6. 11. 2006 za účinnosti tohoto zákona a tento názor podporoval i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2010, č. j. 7 Ans 10/2010 - 105.

[2] Žalobci a) a b) žalobou podanou dne 31. 1. 2012 u Krajského soudu v Ústí nad Labem brojili proti rozhodnutím žalovaného a správního orgánu prvního stupně, protože obě považovali za rozporná se zákonem, a navrhovali zrušení rozhodnutí žalovaného. Žalobci namítali, že nepodalí návrh na vydání rozhodnutí o předchozím souhlasu k převodu dobývacího prostoru, správní orgán prvního stupně je neoslovil, aby se k převodu vyjádřili, a se žalobcem a) nejednal jako s účastníkem správního řízení. Žalobcům dále nebylo uvedené rozhodnutí doručeno, v důsledku čehož nemohlo nabyt právní moci. Navíc je toto rozhodnutí nicotné, protože bylo vydáno dne 27. 4. 1995, tedy 21 dní po údajném uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru. Žalobci zároveň pochybovali o pravosti smlouvy a domnívali se, že úmyslem třetí osoby bylo převést dobývací práva na společnost ČEDIČ Dobkovičky a. s. a tuto společnost pak zlikvidovat v konkurzu; z podpisů pana Hojdy nelze ničeho dovozovat. Pokud správní orgán zahájil z vlastního podnětu řízení, které lze zahájit jen na návrh účastníka řízení, překročil meze stanovené čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 2 odst. 2 Listiny základní práv a svobod. Rozhodnutí žalovaného bylo navíc v rozporu s povahou věci a s metodickým pokynem žalovaného č. 1/1998, podle kterého bylo řízení o předchozím souhlasu k převodu dobývacího prostoru ve smyslu ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona zahajováno na žádost převodce dobývacího prostoru. Žalovaný proto postupoval v rozporu se svou dosavadní praxí a v rozporu se zásadou právní

pokračování

jistoty. Smlouva ze dne 6. 4. 1995 byla z důvodu absence předchozího souhlasu s převodem dobývacích prostor neplatná pro rozpor se zákonem, protože ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona předpokládalo existenci předchozího souhlasu před uzavřením smlouvy. Postup žalovaného byl v rozporu i s existující judikaturou, která v případech, v nichž je úkon podmíněn předchozím souhlasem správního orgánu, považovala existenci pravomocného rozhodnutí o vydání předchozího souhlasu za podmínku platnosti takového úkonu. Žalobci dále uvedli, že o odvolání nemělo být rozhodováno podle správního řádu, protože podle ustanovení § 179 jmenovaného zákona bylo nutné pravomocně neskončená řízení dokončit podle zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý správní řád“); nesprávný byl v této otázce i odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2010, č. j. 7 Ans 10/2010 - 105, protože podnět k odstranění nečinnosti bylo třeba považovat za samostatný úkon učiněný mimo rámec probíhajícího správního řízení. Rozhodnutí o předchozím souhlasu nebylo podle § 51 starého správního řádu žalobcům nikdy doručeno. Jestliže toto rozhodnutí nebylo oznámeno doručením, nemohla ve smyslu ustanovení § 54 odst. 2 starého správního řádu běžet ani lhůta pro podání odvolání. Vědomostí o existenci rozhodnutí nešlo podle starého správního řádu překlenout jeho nedoručení, a proto mohl v takovém případě účastník řízení podat odvolání prakticky kdykoli. Soudy pak měly při správné aplikaci starého správního řádu dojít k závěru, že vydané rozhodnutí o předchozím souhlasu nenabývalo právní moci a nebylo na jeho základě možné platně převést dobývací prostory.

[3] Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 3. 2. 2014, č. j. 15 A 9/2012 - 130, odmítl žalobu žalobce b), zamítl žalobu žalobce a) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud předně vycházel ze skutečnosti, že odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95, podal pouze žalobce a) a žalobce b) byl jen dalším účastníkem řízení. Protože žalobce b) nevyčerpal v souladu s § 5 zákona č. 150/2002, soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve správním řízení řádné opravné prostředky, krajský soud jeho návrh odmítl. Ve vztahu k žalobci a) pak posuzoval krajský soud doručení rozhodnutí o předchozím souhlasu. Krajský soud dovodil z doručky, ze které vyplývá, že bylo doručováno jen organizaci ČEDIČ Dobkovičky a. s., a z příslušného referátu, že žalobci a) nebylo rozhodnutí o předchozím souhlasu doručeno, ačkoli byl účastníkem řízení podle § 14 odst. 1 starého správního řádu. Otázku právní moci rozhodnutí o předchozím souhlasu pak krajský soud posuzoval v souladu s rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, č. 1838/2009 Sb. NSS. Krajský soud dospěl k závěru, že v žalobě žalobců a) a b), datované ke dni 15. 3. 1999 a podané k Vrchnímu soudu v Praze proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 1999, č. j. 453/99, a č. j. 482/99, bylo v příloze této žaloby uvedené rozhodnutí. Protože nejpozději dne 15. 3. 1999 měl žalobce a) k dispozici jmenované rozhodnutí, uplynula patnáctidenní lhůta pro podání odvolání podle § 54 odst. 2 starého správního řádu dne 30. 3. 1999. Žalovaný proto správně odvolání jako opožděné podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítl, neboť bylo podáno až v roce 2006. Žalovaný dále správně postupoval i v řízení o odvolání žalobce, když postupoval podle správního řádu z roku 2004 a nikoliv podle starého správního řádu, protože řízení před správním orgánem prvního stupně skončilo pravomocně před nabytím účinnosti správního řádu z roku 2004.

[4] Žalobce a) (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností podanou u zdejšího soudu dne 19. 2. 2014 proti rozsudku Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 3. 2. 2014, č. j. 15 A 9/2012-130, a navrhuje jeho zrušení z důvodu jeho nezákonnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a vad řízení v řízení před správním orgánem [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Stěžovatel se předně neztotožňuje se závěrem krajského soudu ohledně fikce doručení rozhodnutí o předchozím souhlasu nejpozději dne 15. 3. 1999. Smlouva o převodu dobývacího prostoru ze dne 6. 4. 1995 nemůže být podle názoru žalobce platná, protože se jedná o nafocené falsifikát.

Předseda představenstva společnosti ČEDIČ Dobkovičky a. s., Ing. Kačírek, tuto smlouvu totiž nikdy nepodepsal. Smlouvu podepsala osoba, která k tomu nebyla zmocněna, a proto není možné smlouvu brát v potaz. Stěžovatel proto vznáší otázku, zdali mohl takový návrh vůbec zahájit správní řízení. Rozhodnutí o předchozím souhlasu nevycházelo z originálu smlouvy, ale z nafocené falsifikátu, rozhodnutí nebylo doručeno účastníkům řízení - chybí doručka o doručení rozhodnutí převodci, ve spisu nelze najít předchozí souhlas báňského úřadu, který by předcházel uzavření smlouvy o převodu dobývacího prostoru, a předcházející správní řízení nebylo správně zahájeno. Na daný případ nelze použít jmenovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 25/2007 - 118, protože stěžovatel neměl dostatečnou a účinnou šanci se bránit. Stěžovatel k podpoření svého závěru dále uvádí, že fikci doručení nelze dovozovat z procesního úkonu v jiné věci při zastoupení právním zástupcem, protože není jisté, zdali právní zástupce stěžovatele o obsahu předchozího souhlasu dostatečně informoval. Platnost napadeného předchozího souhlasu dále skončila ke dni 30. 9. 1995 a stěžovatel se mu ani v případě jeho znalosti nemohl dostatečně a účinně bránit, protože je mohl považovat za překonané. A nakonec společnosti ČEDIČ, Dobrovičky a. s. není nutné poskytovat ochranu zachováním právní moci rozhodnutí, protože v době platnosti tohoto rozhodnutí neuzavřela žádnou relevantní smlouvu o převodu dobývacího prostoru ve smyslu ustanovení § 27 odst. 7 horního zákona; existující smlouvy jsou pouze falsifikáty. Stěžovatel dále podotýká, že rozhodnutí o předchozím souhlasu nebylo oznámeno ani společnosti ČEDIČ Dobrovičky, a. s., protože jí bylo doručováno do obce Velemín, ačkoli se její sídlo nachází na adrese Hudečkova 12, Praha 4, a poštu přebrala nepověřená osoba - skladnice. Falsifikát smlouvy ze dne 6. 4. 1995 ve spojení s nesprávným doručováním svědčí o snaze přeregistrovat dobývací prostory bez vědomí držitele i nabyvatele. Stěžovatel závěrem svého podání poukazuje na nález Ústavního soudu I. ÚS 3138/10, podle něhož nelze považovat odvolání proti rozhodnutí o vyvlastnění za opožděné, pokud nebylo rozhodnutí řádně doručeno.

[5] Žalovaný ve vyjádření ze dne 19. 3. 2013 ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. Prvně odkazuje na své rozhodnutí ze dne 7. 12. 2011, č. j. SBS/34232/2011/ČBÚ-22, a vyjádření k žalobě ze dne 23. 4. 2012, č. j. SBS/10979/2012/ČBÚ-33, a dále pak uvádí, že žaloba byla podána proti uvedenému rozhodnutí a nikoli proti převodu dobývacích prostor. Otázky týkající se platnosti smlouvy nemají žádný vztah k zákonnosti a správnosti rozhodnutí správních orgánů, a proto jsou bezpředmětné; zároveň pro udělení předchozího souhlasu s převodem dobývacího prostoru není požadováno předložení uzavřené smlouvy. Žalovaný dále nesouhlasí se stěžovatelem v otázce určení odvolací lhůty rozhodnutí o předchozím souhlasu. Krajský soud podle názoru žalovaného interpretoval fikci doručení ve prospěch stěžovatele, protože správní orgán prvního stupně již sdělením ze dne 12. 3. 1998, č. j. 857/98, potvrdil stěžovateli evidenci předmětných dobývacích prostorů ve prospěch ČEDIČ Dobrovičky, a. s. Stěžovatel byl dále informován o vydaném rozhodnutí o předchozím souhlasu i přípisem žalovaného ze dne 16. 2. 1999, č. j. 453/99. Žalovaný má za to, že se stěžovatel nemůže dovolávat neoznámení rozhodnutí o předchozím souhlasu, protože podle ustanovení § 84 odst. 1 správního řádu stačí, aby se osoba prokazatelně dozvěděla o vydání rozhodnutí a řešené otázce. Nejpozději doručením výše uvedeného sdělení tak měl stěžovatel relevantní podklady pro podání odvolání. Žalovaný dále poukazuje na personální propojení společností v době uzavírání smlouvy o převodu dobývacích prostorů. Pan Miloš Hojda. byl statutárním orgánem stěžovatele a zároveň členem dozorčí rady organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. Platnost smlouvy ze dne 6. 4. 1995 pak potvrzuje řada pravomocných soudních rozhodnutí: rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2012, č. j. 58 Cm 13/2011 - 109, potvrzený rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 4. 2013, č. j. 15 Cmo 11/2013 - 156, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 1. 3. 2000, č. j. 35 Cm 238/99, potvrzený rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 4. 2001, č. j. 13 Cmo/2000 - 53 (spisová značka je ve vyjádření neúplná, pozn. zdejšího soudu), usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 2. 2000, č. j. 7 A 26/99 - 44, a usnesení Ústavního soudu

pokračování

ze dne 24. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 286/2000. Jmenovaná soudní rozhodnutí potvrdila závěr, že není rozhodné, zda je předchozí souhlas vydán před uzavřením smlouvy o převodu dobývacího prostoru nebo následně. Otázka neplatnosti převodu předmětných dobývacích prostorů na organizaci ČEDIČ Dobrovičky, a. s. je proto věcí rozhodnutou. Žalovaný dále uvádí, že stěžovatel nemohl neobdržet rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Z vlastní povahy lomu stěžovatel musel vědět, že v dobývacích prostorech nedobývá a po převedení dobývacích prostor těžila v daném místě organizace ČEDIČ Dobrovičky, a. s., a to podle dokumentace, kterou mohla získat jen od stěžovatele na základě čl. II smlouvy ze dne 6. 4. 1995. Stěžovatel se od nabytí právní moci rozhodnutí o předchozím souhlasu choval k předmětným dobývacím prostorům zcela v souladu s tímto rozhodnutím a uzavřenou smlouvou, z čehož je patrné, že se nepovažoval za jejich držitele. Účelovost výroků stěžovatele je patrná i ze skutečnosti, že se stěžovatel odvoláními a následnými žalobami začal domáhat přezkumu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně až po 11 letech. Žalovaný se dále domnívá, že stěžovatelem uvedený náleží Ústavního soudu nelze použít, neboť se týká vyvlastňovacího řízení, které zasahuje toliko do práv jedné osoby. Oproti uvedenému případu by mohly být v nyní řešené věci dotčeny oprávněné zájmy všech subjektů, které je nabyly v dobré víře. Závěrem žalovaný uvádí, že stěžovatel nemůže napadat doručování organizaci ČEDIČ Dobrovičky, a. s., protože každý může hájit jen svá práva a tato organizace nikdy doručení nezpochybovala.

[6] Osoba zúčastněná na řízení (současný držitel práv k dobývacímu prostoru) se ve vyjádření ze dne 21. 3. 2014 plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Uvedla, že zatímco meritorní projednání věci přísluší správnímu orgánu, úkolem správního soudu je přezkoumat zákonnost tohoto postupu. Podle rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 7 A 26/99 - 44 byly dobývací prostory Dobkovičky a Litochovice řádně převedeny smlouvou ze dne 6. 4. 1995 na společnost ČEDIČ Dobkovičky a. s., a proto je otázka převodu věcí rozhodnutou, proti níž jsou další výpady stěžovatele neopodstatněné. Stěžovatel v kasační stížnosti nerozporuje, že se o existenci předchozího souhlasu dozvěděl, ale pouze namítá, že se nemusel seznámit s jeho obsahem. Stěžovatel ale sám ono rozhodnutí přiložil ke svému podání ze dne 15. 3. 1999 zaslanému Vrchnímu soudu v Praze. Otázka obsahu rozhodnutí o předchozím souhlasu s převodem dobývacích prostor byla a je pro stěžovatele natolik zásadní, že je vyloučeno, aby stěžovatel věděl o existenci rozhodnutí a neseznámil se s ním i obsahově. Zároveň nemůže být ovlivněna lhůta pro podání odvolání, pokud se stěžovatel mohl s rozhodnutím seznámit, ale vědomě by tak neučinil. Stěžovatel se měl starat o svá práva bezprostředně poté, co se o rozhodnutí dozvěděl. Otázka zachování právní moci rozhodnutí k ochraně organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s., je pak bezpředmětná, protože uvedený převod je věcí pravomocně rozsouzenou (viz výše citovaná soudní rozhodnutí). Osoba zúčastněná na řízení dále považuje za nemožné, aby v jednom správním řízení nebylo řádně doručeno žádnému z účastníků řízení. Nález citovaný stěžovatelem není v tomto případě použitelný, protože jeho podmínkou je neexistence účastníků řízení, jejichž práva by byla předmětným rozhodnutím dotčena. Přijetím odvolání v tomto případě by byla naopak narušena právní jistota a dobrá víra širokého okruhu subjektů v čele s osobou zúčastněnou na řízení. Osoba zúčastněná na řízení považuje tvrzení stěžovatele, že se nemohl seznámit s obsahem rozhodnutí, za zcela účelová. Rozhodnutí se muselo nacházet v právní sféře stěžovatele ve chvíli, kdy je přiložil ke svému podání Vrchnímu soudu v Praze ze dne 15. 3. 1999, a proto odvolání ze dne 4. 12. 2006 je nutné posoudit jako opožděné.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení

napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a jejím doplnění. Neshledal přitom vady podle ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

[9] Při posouzení předloženého případu vycházel zdejší soud z následujících skutečností zaznamenaných ve správním spisu:

[10] Ve smlouvě ze dne 6. 4. 1995 se stěžovatel se žalobcem b) a s organizací ČEDIČ Dobkovičky a. s. dohodli na převodu dobývacích prostor Litochovice a Dobkovičky. Podle čl. V se organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. zavázala k oznámení převodu dobývacího prostoru správnímu orgánu prvního stupně v souladu s § 27 odst. 7 horního zákona.

[11] Rozhodnutím ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95, správní orgán prvního stupně udělil předchozí souhlas k převodu dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice na organizaci ČEDIČ Dobkovičky a. s.; přiloženém spise se nalézá pouze doručka dokládající doručení rozhodnutí dne 4. 5. 1995 jmenované organizaci, dle doložky vyznačené na rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 5. 1995.

[12] V podání ze dne 18. 12. 1998 navrhla právní zástupkyně stěžovatele a žalobce b) správnímu orgánu prvního stupně vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacích prostorů Dobkovičky, Litochovice a Litochovice I. na organizaci TARMAC SEVEROKÁMEN a. s. V textu podání popisovala uzavření smlouvy s organizací ČEDIČ Dobkovičky a. s., na kterou chtěli žalobci v minulosti převést dobývací prostory Dobkovičky a Litochovice. Protože ale nebyl udělen předchozí souhlas ve smyslu § 27 odst. 7 horního zákona, považovali stěžovatel a žalobce b) uvedenou smlouvu za absolutně neplatnou. Oba proto považovali sebe bez ohledu na stav zápisu v příslušné evidenci vedené Obvodním báňským úřadem Most za jedinou organizaci oprávněnou těžit v uvedeném dobývacím prostoru. Opačný právní názor, který by hodnotil uvedený předchozí souhlas jako odkládací podmínku účinnosti smlouvy o převodu dobývacích prostor, považovali stěžovatel a žalobce b) za nesprávný.

[13] Ve vyjádření ze dne 16. 2. 1999, č. j. 453/99, žalovaný uvedl, že nemohlo být vyhověno požadavku ze dne 18. 12. 1998 na vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice, protože stěžovatel a žalobce b) nemají hmotněprávní vztah k tomuto předmětu řízení. Žalovaný stěžovateli a žalobci b) oznámil, že převedli tyto prostory na organizaci ČEDIČ Dobkovičky a. s. smlouvou ze dne 6. 4. 1995 a rozhodnutí o předchozím souhlasu pro tento převod vydané dne 27. 4. 1995 nabylo právní moci dne 20. 5. 1995.

[14] V žalobě ze dne 15. 3. 1999 podané stěžovatelem a žalobcem b) k Vrchnímu soudu v Praze proti rozhodnutí žalovaného navrhla právní zástupkyně žalobců provedení důkazu rozhodnutím o předchozím souhlasu, které bylo k žalobě přiloženo.

[15] V odvolání ze dne 6. 11. 2006 proti rozhodnutí o předchozím souhlasu stěžovatel uvedl, že podává odvolání, protože v řízení o vydání rozhodnutí o předchozím souhlasu k převodu dobývacích prostor, nebyl účastníkem řízení a rozhodnutí mu nebylo doručeno.

[16] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[17] Stěžovatel předně uvádí, že mu rozhodnutí o předchozím souhlasu, nebylo doručeno, což dokládá absencí doručanky. Rozhodnutí z toho důvodu nenabývalo právní moci.

[18] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že uvedené rozhodnutí nebylo zřejmě stěžovateli po jeho vydání přímo doručeno; ve spise chybí příslušná doručanka a napovídá tomu i skutečnost, že stěžovatel nebyl v řízení o předchozím souhlasu uveden v záhlaví vydaného rozhodnutí jako účastník řízení ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 starého správního řádu. Meritem sporu je proto posouzení otázky, zdali měl stěžovatel možnost se seznámit s uvedeným rozhodnutím a, případně, kdy se tomu tak stalo.

[19] Otázkou právní moci nedoručených rozhodnutí a opomenutých účastníků se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, č. 1838/2009 Sb. NSS (toto a všechna další rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na: www.nssoud.cz), v němž dospěl k závěru, který použil i krajský soud, že „[z] práva nelze dovodit, že účinky rozhodnutí vydaného veřejnou mocí (a tedy vznik subjektivních práv a povinností) mohou jen pouhým během času nastat vůči tomu, kdo v rozporu se zákonem nemohl vykonávat práva účastníka v řízení, v němž takové rozhodnutí bylo vydáno, neznal obsah rozhodnutí, nemohl se procesu účastnit a nemohl se proti jeho vydání bránit prostředky, které mu procesní předpis umožňuje“. Naopak pokud se měl možnost opomenutý účastník řízení s rozhodnutím fakticky nebo prostřednictvím třetí osoby seznámit, právní moc rozhodnutí nastává běžným uplynutím odvolací lhůty od okamžiku, kdy se opomenutý účastník s existencí a obsahem předmětného rozhodnutí nepochybně seznámil (fikce doručení).

[20] Uvedený závěr doplňuje i nálezný Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2011, sp. zn. I ÚS 2849/07, podle kterého „[d]oručování správních rozhodnutí v rozhodné době bylo upraveno v zákoně č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), zejm. v jeho ustanoveních § 24, 25 a - co se týče oznámení rozhodnutí - v § 51. Tato úprava ani výslovně nestanovovala, že průkazem doručení písemnosti je doručanka, natož že doručanka může být jediným způsobem, jímž lze řádné doručení prokázat. Doručanka je samozřejmě obvyklým důkazním prostředkem a některé procesní předpisy jí navíc mnohdy přiznávají důkazní sílu veřejné listiny, popř. s ní spojují domněnku pravdivosti jejího obsahu. Doručenka však není jediným důkazním prostředkem, jímž by mohla být okolnost řádného doručení prokazována; to platí nejen pro starý správní řád, jenž doručanku neupravoval, ale obecně pro jakýkoliv předpis, bez ohledu na to, zda v něm doručanka a její důkazní síla je upravena, či nikoliv. Jestliže tedy údaje na doručence v souzené věci nemohou vést spolehlivě k závěru, zda rozhodnutí pozemkového úřadu ze dne 18. 7. 1995 bylo doručeno státnímu podniku Automatizace železniční dopravy či nikoliv, je nutno učinit ohledně této skutečnosti další šetření.“

[21] Stěžovatel nesouhlasí s použitím fikce doručení ve smyslu citovaného rozhodnutí zdejšího soudu a namítá, že fikci doručení nelze dovozovat z procesního úkonu v jiné věci, protože není jisté, zdali právní zástupce dostatečně informoval stěžovatele o obsahu předchozího souhlasu. Za druhé byl předchozí souhlas omezen platností do 30. 9. 1995, a tak ho stěžovatel mohl považovat za překonaný, protože před 30. 9. 1995 nebyla uzavřena žádná smlouva o převodu předmětných dobývacích prostorů. Závěrem stěžovatel uvádí, že není nutné chránit organizaci ČEDIČ Dobkovičky a. s. zachováním právní moci rozhodnutí o předchozím souhlasu, protože jmenovaná organizace nepodepsala v době platnosti uvedeného rozhodnutí žádnou relevantní smlouvu o převodu dobývacího prostoru.

[22] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovatelovým námitkám.

[23] Stěžovatel si předně v návrhu na vydání předchozího souhlasu ze dne 18. 12. 1998 (bod 12) nebyl zcela jist svým postavením držitele dobývacího prostoru Dobkovičky a Litochovice, protože se v textu tohoto podání vymezoval proti možnému právnímu názoru,

kteřý by vedl k platnosti smlouvy ze dne 6. 4. 1995 uzavřené s organizací ČEDIČ Dobkovičky a. s. (srov. výše bod 10), přestože byla uzavřena před vydáním předchozího souhlasu (bod 11). Stěžovatel byl posléze uvědomen podáním ze dne 16. 2. 1999 o aktuálním právním stavu dobývacích prostorů Dobkovičky a Litochovice a o rozhodnutí o předchozím souhlasu správního orgánu prvního stupně ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95 (bod 13). A nakonec v žalobě ze dne 15. 3. 1999 použil stěžovatel přímo jmenované rozhodnutí jako důkazní prostředek v řízení před Vrchním soudem v Praze (bod 14).

[24] Ačkoli stěžovatel tvrdí, že ho jeho právní zástupkyně nemusela seznámit s rozhodnutím o předchozím souhlasu, svoje tvrzení nepodložil žádnými důkazy ve smyslu ustanovení § 120 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Pokud se stěžovatel z podání žalovaného (bod 13) dozvěděl o účincích rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95, o kterých údajně nevěděl, je účelovým tvrzením, že ho jeho právní zástupkyně s uvedeným rozhodnutím nemusela seznámit. Advokáti jsou vázáni obecnými povinnostmi podle ustanovení § 16 a násl. zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, které jim ukládají plnit úkoly při právním zastupování se ctí a odborností odpovídající jejich stavu. Mezi uvedené povinnosti zcela jistě patří i informování klienta o obsahu podání a aktuálním stavu řešeného případu. Předmětné rozhodnutí právní zástupkyně stěžovatele navíc přiložila jako důkazní prostředek k žalobě (bod 14) a nepřímou lze dovést jeho znalost i z argumentace v návrhu na vydání předchozího souhlasu k převodu dobývacích prostorů na organizaci TARMAC SEVEROKÁMEN a. s. (bod 12). Nejvyšší správní soud proto uvedené tvrzení považuje za hypotetickou konstrukci, která se nezakládá na realitě. Jednání zástupce je navíc přičitatelné přímo zastoupenému (srov. § 436 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, shodně § 22 odst. 1 nyní již zrušeného avšak v rozhodné době účinného zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník).

[25] Nejvyšší správní soud má proto z výše uvedeného za prokázané, že stěžovatel znal nejpozději ke dni 15. 3. 1999 obsah rozhodnutí o předchozím souhlasu ze dne 27. 4. 1995, č. j. 1395/95, respektive měl ve své dispozici písemné vyhotovení tohoto rozhodnutí. Přestože správní orgán prvního stupně pochybil, když nedoručil uvedené rozhodnutí stěžovateli a žalobci b), rozhodnutí se později dostalo, jak bylo uvedeno, do správní sféry stěžovatele a nejpozději dne 30. 3. 1999 marně uběhla odvolací lhůta. Krajský soud proto dospěl ke správnému závěru, že stěžovatel podal opožděné odvolání (bod 15), které žalovaný napadeným rozhodnutím musel zamítnout podle § 92 správního řádu z roku 2004. Při určování právní moci předmětného rozhodnutí stanovil krajský soud fikci doručení ve prospěch stěžovatele, protože zvolil za termín doručení nejzazší den, kdy bylo rozhodnutí již prokazatelně v právní sféře stěžovatele. A to navzdory tomu, že okolnosti nasvědčují tomu, že stěžovatel zřejmě znal obsah rozhodnutí již dříve a z této znalosti mohl vycházet (bod 12).

[26] Dalšími námitkami stěžovatele se Nejvyšší správní soud nezabýval, protože nemají vliv na posouzení otázky doručení respektive nabytí právní moci rozhodnutí o předchozím souhlasu. Jejich vypořádání by totiž bylo vzhledem k výše uvedenému nadbytečné.

[27] *Obiter dictum* zdejší soud poukazuje na nálezný Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, č. 30/1998 Sb. ÚS, podle kterého „[j]azykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nezdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity“. Stěžovatel a žalobce b) uzavřeli s organizací ČEDIČ Dobkovičky a. s. dne 6. 4. 1995 platně smlouvu o převodu dobývacího prostoru (srovnej rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2012,

pokračování

č. j. 58 Cm 13/2011 - 109). Organizace ČEDIČ Dobkovičky a. s. byla v čl. 5 smlouvy výslovně zavázána k oznámení převodu Obvodnímu báňskému úřadu v Mostě (bod 10). Pokud pak stěžovatel a žalobce b) oproti smluvenému závazku zastávali názor, že řízení o vydání předchozího souhlasu mělo být zahájeno jimi a že smlouva ze dne 6. 4. 1995 je neplatná, protože byla uzavřena před vydáním předchozího souhlasu, nesleduje taková interpretace právních norem a smluvních závazků zjevně oprávněné zájmy žalobců, ale jeví se spíše jako snaha o účelové využití určitých formálních pochybení správních orgánů ve vzdálené minulosti a jako snaha obohatit se na úkor osoby zúčastněné na řízení, která oprávnění k těžbě nabyla v dobré víře. V tomto kontextu není v této věci namístě aplikace závěrů plynoucích z nálezu Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 3138/10 ze dne 7. 12. 2011, který omezil použitelnost shora citovaného rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 As 25/2007.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[28] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že Krajský soud v Ústí nad Labem správně rozhodl, když žalobu ve vztahu ke stěžovateli zamítl; jeho rozhodnutí je rovněž dostatečně a jasně odůvodněno. Jelikož nebyl naplněn žádný z důvodů pro podání kasační stížnosti podle ustanovení § 103 s. ř. s., zdejší soud podanou kasační stížnost zamítl.

[29] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch a žalovanému nevníkly žádné náklady řízení nad rámec běžné administrativní činnosti. Proto zdejší soud žádnému z účastníků náklady nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., neboť soud jí žádnou povinnost neuložil a neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2014

JUDr. Jíří Palla
předseda senátu